

ÜRÜN MASALARI PAMUK BÜLTENİ

ARALIK 2019

DÜNYADA PAMUK

Pamuk, yaygın ve zorunlu kullanım alanıyla insanlık açısından, yarattığı katma değer ve istihdam olanaklarıyla da üretici ülkeler açısından büyük ekonomik öneme sahip bir üründür. Pamuk, işlenmesi açısından çırçır sanayisinin, lifi ile tekstil sanayisinin, çekirdeği ile yağ ve yem sanayisinin, linteri ile de kâğıt sanayisinin hammaddesi durumundadır. Petrole alternatif olarak pamuğun çekirdeğinden elde edilen yağ, giderek artan miktarda biodizel üretiminde de hammadde olarak kullanılmaktadır.

Dünyada pamuk tarımına elverişli ekolojiye sahip az sayıda ülke olması nedeniyle dünya üretiminin % 80'ine yakını Türkiye'nin de içinde bulunduğu 7 ülke tarafından gerçekleştirilmektedir.

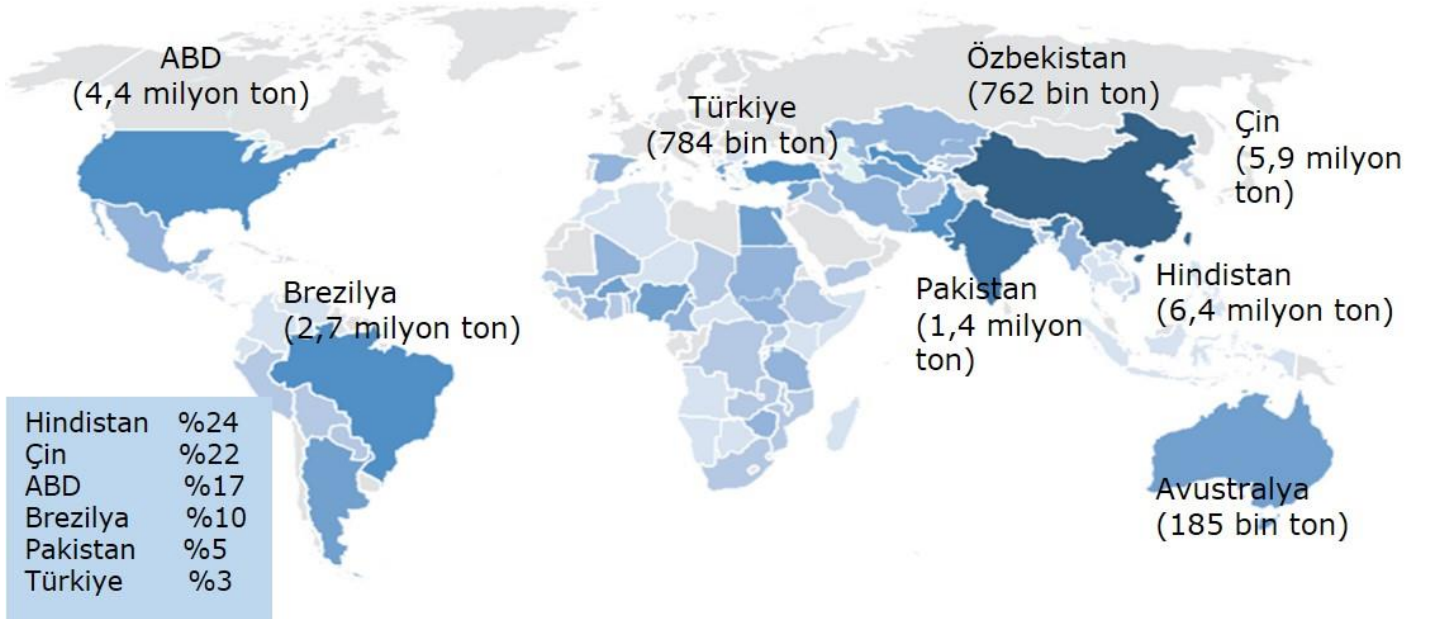
Tablo 1:Dünya lif pamuk durumu

YIL	ALAN (milyon ha)	LİF ÜRETİM (milyon ton)	LİF TÜKETİM (milyon ton)
2017/2018	33,7	26,9	26,7
2018/2019	33,5	25,7	26,2
2019/2020	34,9	26,4	26,2

Kaynak: USDA

2019/2020 sezonunda dünyada 34,9 milyon ha alanda pamuk ekimi yapıldığı ve bu ekimden 26.4 milyon ton lif pamuk üretileceği öngörülmüştür. Dünya pamuk tüketimi son üç sezonda 26 milyon ton seviyelerinde seyretmiştir.

Şekil 1: Pamuk üretiminde önemli ülkeler ve lif üretim miktarı (USDA)

2019/2020 üretim sezonu için Hindistan'ın 6,4 milyon ton lif pamuk üretimiyle en büyük üretici olacağı öngörülmektedir. Hindistan'ı sırayla Çin, ABD, Brezilya izlemektedir. **Türkiye 784 bin ton lif pamuk üretimiyle dünya pamuk üretiminde 6. sıradadır.**

LİF PAMUK TİCARETİ

Tablo 2:2019/2020 sezonu ülkelere göre dünya lif pamuk ihracatı ve ithalatı

ÜLKELER	İhracat (milyon ton)	Pay (%)	ÜLKELER	İthalat (milyon ton)	Pay (%)
ABD	3,6	37	ÇİN	1,9	20
BREZİLYA	1,9	20	BANGLADEŞ	1,6	17
HİNDİSTAN	0,9	9	VİETNAM	1,6	17
YUNANİSTAN	0,3	3	PAKİSTAN	0,9	9
AVUSTRALYA	0,3	3	TÜRKİYE	0,8	8
DİĞERLERİ	2,7	28	DİĞERLERİ	2,9	29
TOPLAM	9,7	100	TOPLAM	9,7	100

Kaynak: USDA

Dünya lif pamuk ihracatının 2019/2020 9,7 milyon ton seviyelerinde olacağı tahmin edilmektedir. Dünya ihracatında ilk sırayı 3,6 milyon ton (%37) ile ABD almaktadır. Bu ülkeyi sırasıyla Brezilya, Hindistan ve Yunanistan izlemektedir.

Dünya lif pamuk ithalatının 2019/2020 sezonu için 9,7 milyon ton seviyelerinde olacağı ve bu dönemde dünya ithalatından en büyük payı Çin'in alacağı öngörülmektedir. İthalatta bu ülkeyi sırayla Bangladeş, Vietnam, Pakistan ve Türkiye izlemektedir. Dünya pamuk ithalatının % 8'i ülkemiz tarafından yapılmaktadır.

TÜRKİYE'DE PAMUK

Tablo 3:Türkiye lif pamuk üretim ve tüketim durumu

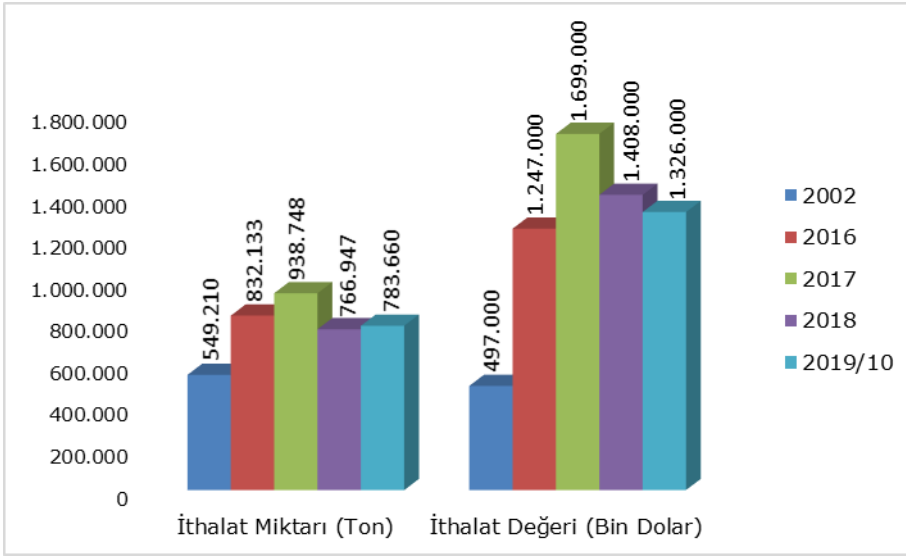
SEZON	ÜRETİM		TÜKETİM**	FARK	Üretim Tüketimi Karşılama Oranı (%)
	(KÜTLÜ) (Milyon Ton)	(LİF) (Bin Ton)	(LİF) (Milyon Ton)	(LİF) (Bin Ton)	
2015/16	2,1	738	1,5	-721	51
2016/17	2,1	756	1,4	-670	53
2017/18	2,5	882	1,6	-740	54
2018/19	2,6	976	1,5	-526	65
2019/20	2,5*	950*	1,5	-596	61

Kaynak: TÜİK,* TÜİK 2.Tahmini, ** USDA

TÜİK verilerine göre, 2018/2019 sezonunda ülkemizde;

- ✓ Kütlü pamuk üretimi 2.57 milyon ton,
- ✓ Lif pamuk karşılığı 976 bin ton (%38 randıman),
- ✓ Lif pamuk yeterlilik oranı %65'dir.

Grafik 1:Türkiye pamuk İthalatı

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde, yıllar itibariyle pamuk üretimindeki azalışa ve tekstil sektöründe yaşanan gelişmeye paralel olarak tüketimdeki artış iç üretim ile karşılanamadığından pamuk ithalat miktarı artmıştır. 2018 yılında pamuk ithalatı 767 bin ton olup 2019 yılı ilk 10 ayda 784 bin ton pamuk ithalatı yapılmıştır.

Tablo 4: 2018 yılında Türkiye pamuk ithalatında ilk 5 ülke

İthalat Yaptığımız Ülkeler	2018			2019*		
	İthalat Miktarı (Bin Ton)	Değer (Milyon \$)	İthalat Fiyatı (\$/kg)	İthalat Miktarı (Bin Ton)	Değer (Milyon \$)	İthalat Fiyatı (\$/kg)
1-ABD	381,3	706,3	1,85	380,9	655,8	1,72
2-Brezilya	88,4	169,5	1,92	105,1	181	1,72
3-Yunanistan	66,5	128	1,92	98,6	174,5	1,77
4-Türkmenistan	46,3	77,2	1,67	29,2	40,2	1,38
5-Azerbaycan	44,2	70,7	1,60	61,1	92,9	1,52
6-Diğer Ülkeler	228,6	256	1,12	108,7	182	1,67
TOPLAM	766,9	1.408	1,83	783,7	1.326	1,69

Kaynak: TÜİK , (*) Ocak-Ekim

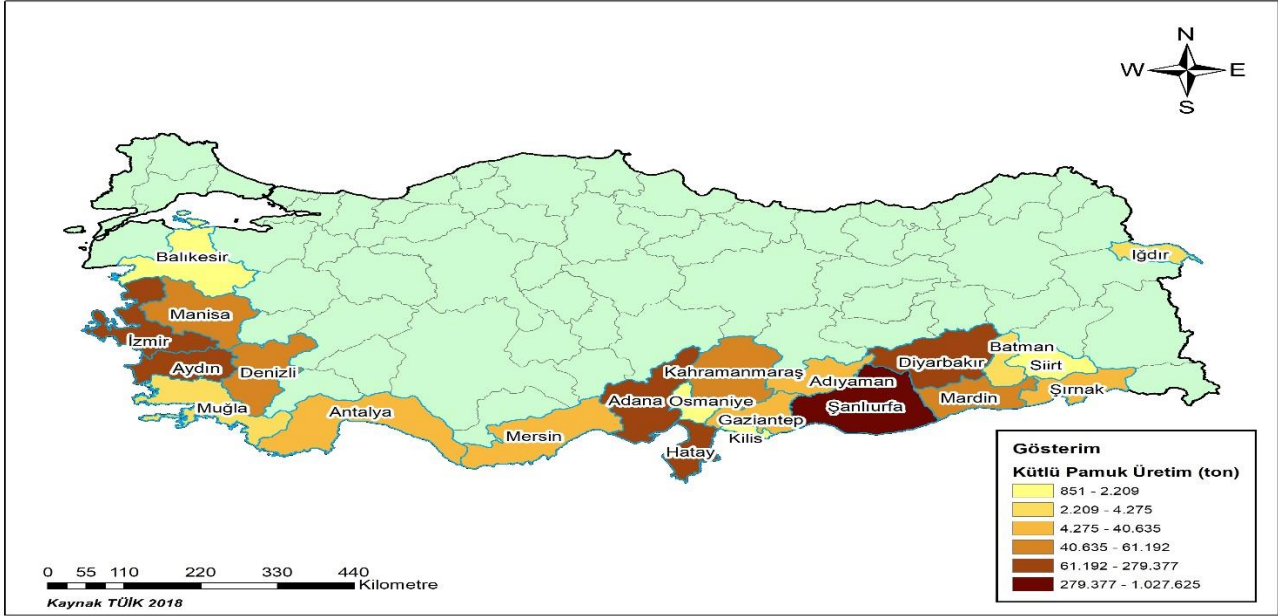
2018 yılında Türkiye'nin yaklaşık 1,4 milyar dolarlık pamuk ithalatında ilk sırayı % 50 payla ABD almaktadır. Uzun yıllar olduğu gibi ithalatta ülke tercihimiz değişmemiş, ithalatın %70'lik kısmı ABD, Brezilya ve Yunanistan'ın oluşturduğu 3 ülkeden yapılmıştır.

2019 yılının ilk on ayında 1,3 milyar dolarlık pamuk ithalatı yapılmış olup pamuk ithalatında ilk sırayı ABD almaktadır.

2020/2021 sezonunda pamuk ithalatında artış olacağı öngörülmektedir.

Grafik 2: En Çok Pamuk Üretimi Yapılan İller

Kaynak: TÜİK, 2018

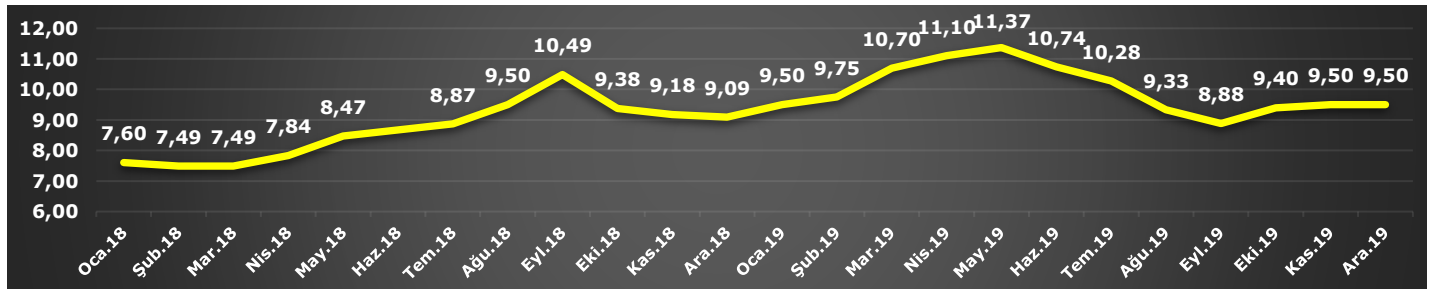
TÜİK verilerine göre, 2018 yılında ülkemizde üretilen pamuğun %85'ini karşılayan 6 il sırasıyla Şanlıurfa (%40), Aydın (%11), Hatay (10), Diyarbakır (%9,5), Adana (%8) ve İzmir (%6)'dır.

PAMUK FİYAT

Pamuk dış piyasa fiyatlarının oluşmasında en önemli etken, dünya pamuk üretimini elinde bulunduran ülkelerin (Hindistan, Çin, ABD vs.) **üretim miktarları ile stoklarıdır.**

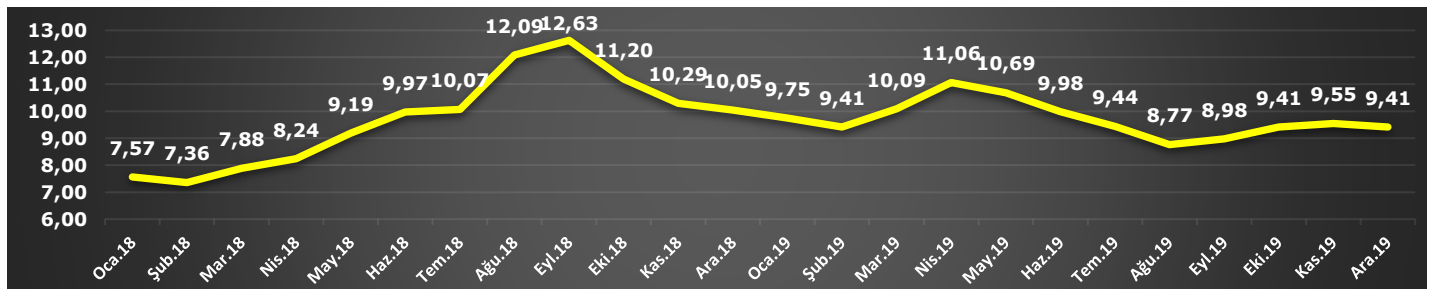
Pamuğun yanı sıra yün, tiftik, sentetik iplik gibi dokuma sanayine yönelik diğer liflerin üretim miktar ve fiyatları da pamuk fiyatları için önemli rol oynamaktadır.

Grafik 4: Lif Pamuk Fiyatı (İzmir Ticaret Borsası (TL/kg))

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası, 41 renk/CGrd, (06/12/2019)

Grafik 5: Lif Pamuk Fiyatı (Dünya-TL/kg)

Kaynak: Cotlook A Endeks (06/12/2019)

Ayrıca Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre tarım sektörü üretici fiyat endeksi hesaplamalarında kullanılan ülkemiz kütlü pamuk üretici fiyatları aylar itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Türkiye’de kütlü pamuk üretici fiyatları (TL/kg)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	1,20	1,58	1,97	1,33	1,26	1,58	1,22	1,66	2,05	2,42	2,87
Şubat	1,25	1,58	2,13	1,36	1,27	1,58	1,18	1,63	2,07	2,41	2,80
Mart	1,26	1,69	2,11	1,30	1,28	1,55	1,18	1,58	2,03	2,41	2,66
Nisan	1,26	1,72	1,98	1,17	1,26	1,50	1,19	1,55	1,90	2,23	2,58
Mayıs	1,30	1,82	1,96	1,16	1,23	1,50	1,12	1,58	1,90	2,23	2,37
Haziran	1,34	1,88	1,94	1,17	1,25	1,51	1,13	1,58	1,90	2,23	2,36
Temmuz	1,35	1,94	1,93	1,18	1,24	1,51	1,13	1,58	1,88	2,22	2,37
Ağustos	1,37	1,92	1,92	1,16	1,24	1,51	1,13	1,58	1,83	2,23	2,36
Eylül	1,42	1,93	1,89	1,16	1,30	1,47	1,49	1,76	2,22	2,32	2,64
Ekim	1,40	2,04	1,66	1,29	1,61	1,36	1,65	1,88	2,45	2,44	2,99
Kasım	1,42	2,43	1,56	1,29	1,63	1,30	1,69	1,96	2,46	2,56	
Aralık	1,54	2,43	1,39	1,29	1,61	1,24	1,70	2,02	2,48	2,90	

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE’DE PAMUĞUN TEKSTİL SEKTÖRÜ AÇISINDAN ÖNEMİ

Türk tekstil sanayi, sağladığı katma değer ile ülke ekonomisine kazandırdığı döviz miktarı ve emek yoğun işgücü olması nedeniyle yaratılan istihdam hacmi ile vazgeçilemez bir sektördür. Tekstil sanayimizin stratejik ham maddesi ise pamuktur.

2018 yılında Türkiye’den 17,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. Aynı dönemde tekstil ve hammaddeleri ihracatı ise 10,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılında hazır giyim ihracatının genel ihracat içindeki payı yaklaşık %10,5, tekstil ve hammaddeleri ihracatının genel ihracat içindeki payı % 6,3 olmak üzere iki grubun toplam ihracat içerisindeki payı yaklaşık % 17 olmuştur.

Tablo 8: Tekstil ve Hazır Giyim Sektörünün Genel İhracat İçerisindeki Payı

YIL	Türkiye İhracatı (Milyar \$)	Hazır Giyim ve Konfeksiyon (Milyar \$)	Toplam İhracattaki Payı (%)	Tekstil ve Hammaddeleri (Milyar \$)	Toplam İhracattaki Payı (%)
2014	157,6	18,5	11,7	8,5	5,4
2015	143,9	17	11,8	9,8	6,8
2016	142,5	17	11,9	9,8	6,9
2017	156,9	17	10,8	10,1	6,4
2018	168,1	17,6	10,5	10,5	6,3
2019*	165,1	16,4	9,9	9,2	5,6

Kaynak: İTKİB, (*) Ocak-Kasım

Mevcut veriler dikkate alındığında tekstil sektörü; ulaştığı ihracat rakamı ve GSMH içindeki payı ile ülkemizin sanayileşmesinin ve küresel pazarlarda varlığının önemli bir parçasıdır. Ülkemiz ekonomisi açısından bu denli önemli olan tekstil ve hazır giyim sektörünün, üretim zincirinin en altında pamuk üretimi vardır.

Türkiye’de üretilen hazır giyim ürünlerinin büyük bir kısmını pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektör üretiminin yaklaşık % 65’i ihraç edilmektedir. Tekstil ve hazır giyim sektöründe pamuğun payı %50’dir. Sonuç olarak ülkemiz için **üretimde, istihdamda ve ihracatta çok önemli bir yer tutan** sektörün başarılarının devamı için, ülkemiz pamuk üretiminin artırılması gerekmektedir. (Ticaret Bakanlığı- Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü-2018 yılı pamuk raporu)

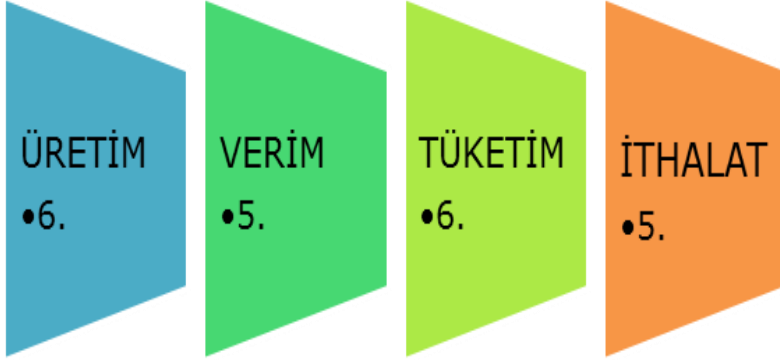
2019’un ilk 11 ayında Genel ihracat içinde

- ✓ Otomotiv Endüstrisi %17’lik payıyla 1. Sırada,
- ✓ Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü %11,4’lük payıyla 2.Sırada,

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ise 16,4 milyar \$ ihracat değeri ve %9,9’luk payıyla 3. sırada gelmektedir.

DEĞERLENDİRME

2019/2020 sezonunda Türkiye lif pamukta Dünyada;

- ✓ Üretim miktarı yönünden 6.
- ✓ Verim yönünden 5.
- ✓ Tüketim yönünden 6.
- ✓ İthalat yönünden 5.

ülke olması beklenmektedir.

Kaynak: USDA

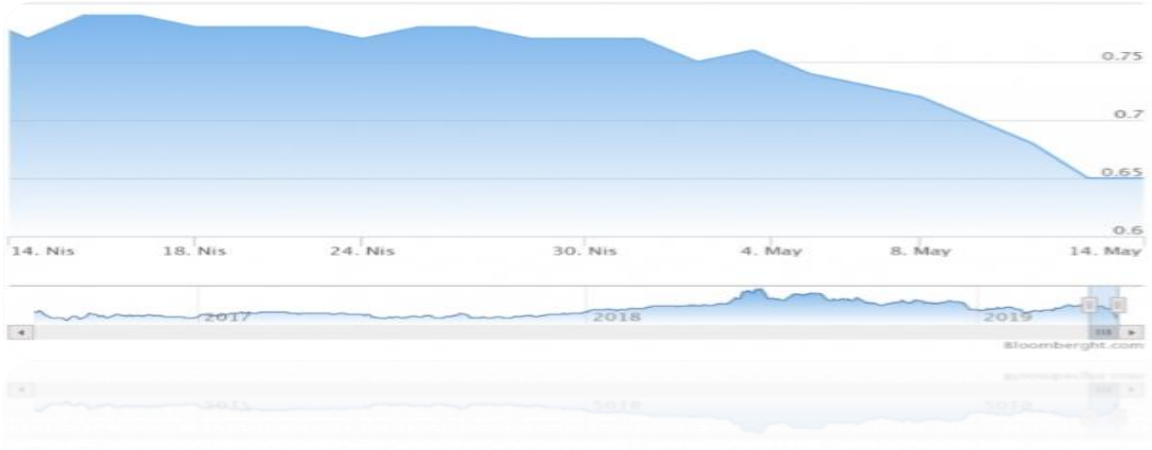
Türkiye 2019/2020 üretim sezonu için USDA'nın tahmini üretim miktarı 784 bin ton lif pamuk (2,1 milyon ton kütlü pamuk) , tüketim ise 1,5 milyon ton lif pamuk (4,1 milyon ton kütlü pamuk) olup TÜİK 2. tahmini kütlü pamuk üretimi 2,5 milyon ton'dur.

Ülkemizde pamuk hasatı tamamlanmış olup ürün masaları olarak yapılan sezon değerlendirmesinde rekoltenin TÜİK 2. tahmininin biraz altında **2,2 milyon ton** kütlü pamuk üretimi gerçekleşmesi beklenmektedir.

Ege Bölgesi dışındaki Çukurova, Hatay, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde tüm çeşitlerde verim düşüşleri söz konusudur. Dünya ve ülke pamuk **fiyatlarının düşük** seyretmiş ve bunlara ilave olarak iklim koşullarına bağlı **verimde de düşüş** yaşanmıştır.

ABD'nin başlattığı ve Çin'in misilleme ile karşılık verdiği gümrük vergilerini arttırma adımları iki ülkeyi ticaret savaşının eşiğine getirdi ve bu gerginlik tekstil piyasasında kendini hissettirdi. Dünyanın en büyük pamuk tüketicisi olan Çin, ithalatının büyük çoğunluğunu ABD'den yaparken bu ticaret savaşından ötürü Çin ABD'den pamuk ithalatını kapatınca pamuk fiyatları arz talep dengesine göre dip yapmıştı. İthalatta herhangi bir vergi ve kısıtlama olmadığından **Türkiye'de** uluslararası piyasalardaki durumdan etkilenerek **pamuk fiyatlarında düşüşler** yaşanmıştır.

Dünyada pamuk fiyatlarında 3 Mayıs'tan itibaren keskin bir düşüş yaşanmış, **76-79 centlerde** seyreden pamuk fiyatları 3 Mayıs'ta aniden düşüşe geçerek **65 centlere** gerilemiştir.

Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ kapsamında 2019 yılında kütlü pamuğa **62 TL/da** mazot, **4 TL/da** gübre desteği, **40 TL** toprak analizi desteği ve 80 krş./kg fark ödemesi desteği dekara 500 kg en üst sınır kabul edilmek üzere yapılacaktır.

Makarnalık buğdayda oluşan yüksek satış fiyatının Güneydoğu Anadolu'da pamuktan makarnalık buğdaya yönelme olarak ortaya çıkması beklenmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr